

Den norske kirke støtter anbefalinger om stans i olje leting

KLIMA: Medlemmer i Kirkemøtet ba om konkret handling i kirkens nye klimaplan. Nå ber Den norske kirke regjeringen lytte til anbefalinger fra IEA om å slutte å lete etter mer olje og gass.

TRONDHEIM

RUTH EINERVOLL NILSEN
OG MARIT MJØLSNESET
ruth.einervoll.nilsen@vi.no
og marit.mjolsneset@vi.no

Tirsdag stemte Den norske kirkes (DNK) øverste organ for *Mer himmel på en truet jord*, en plan som viser kirkesamfunnets teologi og konkrete planer i klimasaken.

Under punktet om hvordan DNK skal «påvirke politikk og handlingsmønstre» i spørsmål om klima, miljø og bærekraft, lå følgende forslag på bordet:

At DNK skal be den norske regjeringen lytte til anbefalingen fra det internasjonale energibyrået IEAs rapport: «Om å stanse ytterligere leteaktivitet etter olje og gass på norsk sokkel».

– Kirkemøtet ønsket mer konkrete tiltak. Det har komiteen prøvd å imøtekomme. Vi har klart å komme frem til en enstemmig innstilling, sa saksordfører Sara Ellen Anne Eira da hun kom tilbake til Kirkemøtet med forslaget tirsdag.

'Trenger kirkens rost'

Denne konkrete ordlyden ble votert over i seg selv. Kirkerådsmedlem Therese Egebakken tok til talerstolen med skepsis mot at formuleringen dro kirken over i politikk.

Likevel stemte 91 delegater for dette vedtakspunktet. 14 stemte mot.

Da hele saken *Mer himmel på en truet jord* var opppe til votering, stemte et overveldende flertall på 103 for. Bare to stemte mot klimaplanen.

Store deler av salen reiste seg i applaus og begeistring, da saken gikk igjennom. – Jeg er så stolt og glad over å tilhøre en kirke som tar plass som en viktig og sentral aktør i samfunnsdebatten, sa Hamar-representant Marta Bjørnøy Lalim fra scenen.

– Her viser vi at vi er offensive og setter agenda. Vi skal være stolte sammen av det vi står for. Andre samfunnsaktører skal se til oss og bli inspirert til sitt arbeid, fortsatte hun.

«MER HIMMEL PÅ EN TRUET JORD»

● På Kirkemøtet ble det fattet vedtak i saken *Mer himmel på en truet jord*, som handler om Den norske kirkes (DNK) stemme i klimaspørsmål frem mot 2030.

● Dokumentet inneholder flere deler, blant annet om teologi, konkret klimaarbeid i kirkens egen virksomhet og hvordan kirken som samfunnsaktør bør være pådriver i klimasaken.

● Også Ungdommens kirke-møte (UKM) har hatt klimaspørsmål på agendaen.

Lalim understreket at å dele kunnskap og å jobbe med holdninger blir viktig for DNK i tiden som kommer. Gjennom blant annet trosopplæring, konfirmandarbeid og menighetsarbeid har kirken unike muligheter til å gjøre handling av ordene, mener hun.

«Skal kirken mene noe om disse sakene?» spurte Nord-Hålogaland-biskop Olav Øygard retorisk fra talerstolen.

– Kirken skal ikke drive med politikk, men ut fra vår teologi har vi noe å melde til politikkerne. Jeg er overbevist om at politikken trenger kirkens rost for å ta de gode valg, sa biskopen.

– **Kirke, ikke politisk parti** Tidligere i høst gikk fra Stavanger bispedømmeråd tok til ordren for at forslaget gikk over grensen for det hun mener kirken skal uttale seg om.

– Jeg trodde vi var på Kirkemøtet, og ikke et partipolitisk møte. Hvis vi foreslår å utvikle oljeletingen, så vil jeg stemme imot. Vi bør drive kirke, ikke blande oss i politikk, sa hun i debatten før vedtaket.

– Kirken har et forvalteransvar. Vi må være med i debatten, men ikke på denne måten. Stavanger-biskop Anne Lise Ådnøy snakket engasjert fra talerstolen:

VEDTAK: Nå har Kirkemøtet vedtatt en klimaplan for Den norske kirke (DNK). Kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum innledet årets møte med å si at «den som er veldig sterk, må være veldig smilt», og viste til DNK i klimasaken. Foto: Giulia Troisi

– Dette er ikke et politisk direktiv, det er en henstilling til politikere om å lytte. Det er det minste vi kan gjøre, sier biskop Anne Lise Ådnøy.

Heller ikke Bjørgvin-representant Oddny Miljeteig opplevde klimaplanen som partipolitisk.

– Lenkene fra partipolitikk bare renner av meg i kirken, sa den tidligere SV-politikeren til Kirkemøtet.

I likhet med flere argumenterte hun for kirkens klimaan-svar ved å peke på at mennesket skal forvalte skaperverket. – Å være en del av skaper-

verket skal vi legge oss flate for – men ikke så flate at vi blir handlingslammede. – Hadde regjeringen tenkt seg om, burde regjeringen kommet til kirken og hørt hva vi mener om dette, sa Miljeteig.

'Jålete' uten klimaavtrykk Kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum er «stolt, imponert og ganske berørt» over at forslaget som ble vedtatt ble ytterligere skjærpet fra innstillingen Kirkerådet kom med i forkant av møtet.

– Jeg har lyst til å legge til en liten takk til NMS, Fretex, Kirkens Bymisjon og disse som, gjennom utrolig kule gjenbruksbutikker, gjør det mulig å være jålete uten å ha et altfor stort klimaavtrykk, sa Raaum, til latter fra salen. Kirkemøtets yngste, Inga Stoveland Dekko fra Tunsberg, ba Kirkemøtet om håp i klimateksten:

– Jeg blir hverken berørt eller følger engasjement. Det er fordi jeg har mistet alt håp. Jeg følger ingenting, sa hun fra talerstolen. – Jeg håper virkelig at kirken kan satse på også dem som har mistet håpet.

REAGERER: – Den norske kirke sier egentlig at vi som vil lete etter olje, mener noe som er på tvers av god tro og etikk, sier Sveinung Stensland (H). Foto: Vidar Ruud

– Gjør at folk blir likegyldige

DEN NORSKE KIRKE: Kirkemøtets vedtak om stans i oljeleting risikerer å fremmedgjøre veldig mange medlemmer av folkekirken, advarer Høyres Sveinung Stensland.

ANDREAS W. H. LINDVÅG
andreas.lindvag@vi.no

– Jeg er ikke overrasket. For hadde folk respekt for kirken. Nå er det mer sårn: «Ok, da mener de det. Ok, neste sak», sier Sveinung Stensland.

Høyres stortingsrepresentant fra Rogaland er merkbart skuffet over Den norske kirkes ferske vedtak om å støtte stans i oljeleting. Han kaller det «besynderlig».

Tirsdag formiddag vedtok kirkens øverste valgte organ, kirkemøtet, å be regjeringen lytte til anbefalingen fra det internasjonale energibyrået (IEA) «om å stanse ytterligere leteaktivitet etter olje og gass på norsk sokkel».

– Den norske kirke prøver å kaste seg på miljøspørsmål, og gjør den til et tros- og samvittighets spørsmål. Den sier egentlig at vi som vil lete etter olje, mener noe som er på tvers av god tro og etikk.

– Hadde jeg ment at det beste for planeten og skaperverket er å stanse oljeleting, så hadde jeg gått inn for det.

Mindre interessant Na advarer han om følgende denne utviklingen kan få for kirkens opplutning:

– Når Kirkemøtet ønsker å være politisk verkest, å være en politisk part, så gjør Den norske kirke seg mindre interessant for oss som er politisk engasjerte. Du føler deg ikke hjemme da, sier Stensland. – Kan dette få noen politiske konsekvenser for Den norske kirke? – Nei, men det kan fort skape en diskusjon om finansiering av trossamfunn. For min del har jeg ikke lyst til å komme med trussel om utmelding og sanksjoner. Jeg får

enn kirken. Til sammen representerer de et klart flertall av befolkningen.

– Selsvagt er det et teologisk spørsmål å ta vare på skaperverket, men det er et politisk og faglig spørsmål hvordan man best kan gjøre det. Nå er ikke jeg den mest skriftlærde, men jeg har gått mine sko i KFUM og søndagsskolen. Jeg finner liksom ikke holdepunkt i Bibelen for dette, sier Stensland, og legger til:

– Hadde jeg ment at det beste for planeten og skaperverket er å stanse oljeleting, så hadde jeg gått inn for det.

Will ikke melde seg ut Tidligere i høst gikk Den norske kirkes «utenriksdepartement», Mellomkirkelig Råd, ut og oppfordret regjeringen om å snarest mulig å avslutte letingen etter olje. Det fikk Stensland til å spørre i Vårt Land:

– Er det plass til meg som høyremann i kirken? Jeg kjenner meg ikke hjemme i kirken lenger.

– Vil du melde deg ut nå som dette har blitt kirkens formelle «politikk»?

– Nei, jeg betyr ingenting oppe i dette, svarer Stensland.

Fikk «ellebill» respons Han forteller at responsen var enorm etter at han skrev kronikk om temaet og debatterte det i NRKs Dagsnytt Atten. Han har aldri opplevd en så positiv respons i sine over åtte år på Stortinget.

– Jeg har aldri, aldri reist en debatt som har fått så positiv respons. Det var helt ellebill. Alt fra geistlige, menighetsrådsmedlemmer, alle mulige folk tok kontakt.

INNSTILLING: Sara Ellen Anne Eira fra Samisk kirkeråd var saksordfører, og fremførte komitéens skjerpinger for Kirkemøtet tirsdag. Foto: Giulia Troisi